

Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет імені Івана Франка
Відокремлений структурний підрозділ
«Педагогічний фаховий коледж
Львівського національного університету імені Івана Франка»

ЗАТВЕРДЖЕНО

На засіданні циклової комісії викладачів
гуманітарної та соціально-економічної підготовки
(протокол № 1 від «30» 08 2021р.)

Голова циклової комісії Оксана ІВАХ

СИЛАБУС З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ІСТОРИКО-КУЛЬТУРНІ РЕСУРСИ УКРАЇНИ»

Освітній ступінь	«бакалавр»
Галузь знань	02 Культура / Мистецтво
Спеціальність	027 Музеєзнавство, пам'яткознавство
Освітньо-професійна програма	Музеєзнавство, пам'яткознавство
Форма навчання	денна

**Силабус курсу «Історико-культурні ресурси України»
2021-2022 навчального року**

Назва курсу	«Історико-культурні ресурси України»
Адреса викладання курсу	вул. Туган-Барановського, 7, 79000 Львів
Циклова комісія за якою закріплена дисципліна	гуманітарної та соціально-економічної підготовки
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	02 Культура і мистецтво, 027 Музеєзнавство, пам'яткознавство
Викладач курсу	Івах Оксана Стефанівна
Контактна інформація викладачів	oksana_ivakh@ukr.net oksana.ivakh@lnu.edu.ua
Консультації по курсу відбуваються	У день викладання курсу відповідно до розкладу (вул. Туган-Барановського, 7), Також проводяться он-лайн консультації на платформі Microsoft Teams. Для погодження часу он-лайн консультацій слід писати на електронну пошту викладача.
Сторінка курсу	
Інформація про курс	Вибіркова навчальна дисципліна вивчається здобувачами спеціальності 027 Музеєзнавство, пам'яткознавство впродовж восьмого семестру в обсязі 4 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Коротка анотація курсу	Навчальну дисципліну розроблено таким чином, щоб сформувати у здобувачів комплекс знань, вмінь та навичок для дослідження, аналізу історико-культурних ресурсів України. У курсі подано класифікацію історико-культурних ресурсів їх специфіку, особливості які необхідні для ефективної діяльності фахівця з музейної справи. Зміст дисципліни покликаний сформувати вміння студентів використовувати набуті знання в професійній сфері.
Мета та цілі курсу	Метою вивчення нормативної дисципліни – формування у студентів системи знань про історико-культурні ресурси України та можливості їх використання у професійній діяльності та повсякденному житті; історико-культурний потенціал різних регіонів України і його використання для розвитку внутрішнього та міжнародного туризму; використання отриманих знань для проектування музейних експозицій та виставок. Для досягнення мети виділяються такі цілі: - вивчення історико-культурних ресурсів України, що є важливою (а для окремих регіонів - основною) складовою туристсько-рекреаційного потенціалу; - ознайомлення та вивчення найважливішої складової історико-культурної спадщини, зокрема пам'ятками архітектури і

	<p>містобудування;</p> <ul style="list-style-type: none"> - формування у студентів розуміння фундаментальних понять і категорій; - ознайомлення з історичними пам'ятками, які пов'язані з визначними подіями в історії України; - вивчення історико-культурних ресурсів пов'язаних з життям і діяльністю видатних людей, де створено меморіальні музеї-садиби; - з'ясування основних тенденцій в розвитку, організації і проведення історико-культурних турів; - ознайомлення з археологічними пам'ятками, зокрема стоянками давньої людини та городищами; - формувати моральні та естетичні потреби та здатність зберігати і охороняти культурні здобутки; - виховання і становлення самодостатнього громадянина-патріота України.
<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<p style="text-align: center;">Основна</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Туристські ресурси України : підручник / М. М. Покоłodна, Т. В. Гордієнко, І. Л. Полчанінова ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2019. 222 с. 2. Любіцева О. О. Туристичні ресурси України : навчальний посібник. Київ: Альтерпрес, 2017. 369 с. 3. Кузьмук О. Культурний туризм як інструмент формування національної ідентичності. URL: http://old.niss.gov.ua/Monitor/desember08/23.htm <p style="text-align: center;">Допоміжна</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Алешугіна Н. О. Рекреаційно-туристичні ресурси України з основами туристичного ресурсознавства : навч. посіб. / Н. О. Алешугіна, О. В. Барановська, М. О. Барановський [та ін.]. Чернігів : Вид-во ЧНТУ, 2015. 492 с. 2. Бейдик О.О. Рекреаційно-туристські ресурси України: Методологія та методика аналізу, термінологія, районування: Монографія. Київ: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2001. 395 с. 3. Божко Л.Д. Культурний туризм як важливий чинник соціально-культурного розвитку регіонів України.- Культура України. 2011. – Випуск 32. URL: // http://tourlib.net/statti_ukr/bozhko.htm 4. Горбик В. О. «Звід пам'яток історії та культури України» у дослідженні і охороні культурної спадщини: досвід, проблеми, перспективи: монографія . НАН України, Ін-т історії України. Київ, 2012. 192 с. 5. Дутчак О. І. Вплив туризму на охорону історико-культурних пам'яток: досвід і перспективи. URL: naukajournal.org/index.php/naukajournal/ 6. Енциклопедія архітектурної спадщини України: тематичний словник. Київ: Українська Академія архітектури, 2015. 366 с, 61 7. Державний реєстр національного культурного надбання (пам'ятки архітектури і містобудування). /Пам'ятки України: історія та культура.2014. № 3 8. Довідка про кількість пам'яток археології, історії, монументального мистецтва, архітектури і містобудування України станом на 1 січня 2002 року. /Культура і життя. - 2012.- № 31. - С. 3 9. Історико-культурна спадщина: збереження, доступ, використання: Historical and cultural heritage: preservation, access, use :

матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 7-9 квіт. 2015 р., м. Київ, Україна Київ : Талком, 2015. 380 с.

10. Любіцева О. О. Туристичні ресурси України : навчальний посібник. Київ: Альтерпрес, 2017. 369 с.

11. Майстро С. В. Особливості державного управління рекреаційним туризмом України : монографія / С. В. Майстро, С. М. Домбровська. Харків, 2017. 198 с.

12. Оцінка туристично-рекреаційного потенціалу регіону : монографія / за заг. ред. В. Г. Герасименко. Одеса : ОНЕУ, 2016. 262 с.

13. Перелік історико-культурних, історико-архітектурних, історико-меморіальних, історико-етнографічних заповідників та музеїв-заповідників України. / Культура і життя. 2012. - № 31. - С. 2.

14. Поливач К.А. Культурна спадщина та її вплив на розвиток регіонів України / Наук. ред. Руденко Л.Г. Київ: Інститут географії НАН України, 2012. 208 с.

15. Поколюдна М. М. Туристське краєзнавство : навч. посіб. / М. М. Поколюдна, Л. Д. Божко ; Харк. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2013. 310 с.

16. Фоменко Н. В. Рекреаційні ресурси та культурологія : підруч. / Н. В. Фоменко. Київ : Центр навчальної літератури, 2007. 312 с.

17. 500 чарівних куточків України, які варто відвідати / укл. Т. Лагунова, Ю. Кашуба. Харків: Книжковий клуб сімейного дозвілля, 2009. 413 с.

Інформаційні ресурси

1. База даних ЮНЕСКО. - URL: <http://www.unesco.org/new/en/unesco/resources/publications/unesdoc-database/>

2. Бібліотека текстів з історії української культури, першоджерела з історії української літератури та мови, історії України. URL: <http://izbornyk.org.ua/>

3. Бібліотека «Культура України». URL: <http://elib.nplu.org/>

4. Віртуальний тур українськими музеями. - URL: <https://museums.authenticukraine.com.ua/ua/>

5. Всеукраїнський проект «7 чудес України» URL: <http://www.7chudes.in.ua>.

6. Загальна кількість музеїв. Вікіпедія. URL: <https://uk.wikipedia.org/>

7. Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М.Т. Рильського НАНУ. URL: <http://etnolog.org.ua>

8. Каталог Музеїв України . URL: www.ukrmuseum.org.ua.

9. Культурологічна бібліотека. URL: http://kultura.ho.ua/books_ku.htm

10. Науково-дослідний інститут пам'яткоохоронних досліджень . URL: <http://www.heritage.com.ua>

11. Національна бібліотека України ім. І.І. Вернадського. URL: www.nbuv.gov.ua

12. Національна комісія України у справах ЮНЕСКО – URL: <https://mfa.gov.ua/ua/page/open/id/5046>

13. Офіційний сайт ЮНЕСКО. - URL: <https://en.unesco.org/>

14. Пам'ятки України архітектурні та природні. URL: <http://ukraine.kingdom.kiev.ua/region/05/gorodnytsya.php>

15. Про занесення об'єктів культурної спадщини національного значення до Державного реєстру нерухомих пам'яток

	<p>України / Постанова Кабміну від 3 вересня 2009 р. N 928 URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/928-2009</p> <p>16. Унікальні музеї України, про які ви не чули. URL: https://www.ukraine-is.com/uk/unikalni-muze</p> <p>17. Українська спадщина (історико-культурна спадщина Україна: пам'ятки історії, мистецтво, архітектура. Портал Науково-дослідного інституту пам'ятко-охоронних досліджень). URL: www.heritage.com.ua</p>
Тривалість курсу	VIII семестр, 120 год., 4 кредити
Обсяг курсу	60 годин аудиторних занять: 24 лекції, 36 практичних занять, 60 годин самостійної роботи;
Очікувані результати навчання	<p>Після вивчення курсу студенти повинні знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - основні поняття і категорії; - сутність та класифікації історико-культурних ресурсів України; - основні об'єкти культурної спадщини України, та їх значення в системі культурних цінностей української держави та світу; - особливості історико-культурних ресурсів України в регіональному аспекті та напрямки їхнього раціонального використання; - об'єкти світової спадщини ЮНЕСКО. <p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - на практиці застосовувати здобуті знання; - орієнтуватися в системі культурної спадщини України, самостійно поповнювати інтелектуальний багаж новими професійними знаннями та вміннями; - орієнтуватись в культурному середовищі певного історичного етапу; - володіти термінологією для характеристики історико-культурних ресурсів України; - аналізувати запаси історико-культурних, туристичних ресурсів за регіонами України; - користуватися необхідною спеціальною літературою і джерелами. <p>Набудуть компетентності:</p> <p>Загальні компетентності:</p> <p>ЗК 1. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК 2. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК 5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК 11. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.</p> <p>Спеціальні компетентності:</p> <p>СК 1. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо відповідно</p>

	<p>до розуміння тенденцій розвитку музейної та пам'яткоохоронної галузі.</p> <p>СК 3. Здатність діяти відповідно до чинного законодавства (України та міжнародного) щодо музейної та пам'яткоохоронної діяльності.</p> <p>СК 8. Здатність забезпечувати ефективне використання та популяризацію об'єктів історико-культурної та природної спадщини відповідно до пам'яткоохоронного законодавства.</p> <p>СК 9. Здатність проектувати розвиток музейно-заповідної мережі, закладів музейного типу.</p> <p>СК 11. Комунікувати та співпрацювати з державними і громадськими організаціями, міжнародними музейними і пам'яткоохоронними інституціями.</p>
Програмні результати навчання	<p>ПРН 11. Проводити пошукову роботу з метою з'ясування перспектив виявлення нових, значущих з точки зору обліку, об'єктів культурної спадщини.</p> <p>ПРН 12. Досліджувати та інтерпретувати історико-культурну інформацію музейних предметів, об'єктів культурної спадщини, природних пам'яток.</p> <p>ПРН 15. Формувати план культурно-освітньої роботи та організовувати заходи з популяризації музейних цінностей, об'єктів історико-культурної спадщини, природних пам'яток з врахуванням потреб різних верств населення.</p> <p>ПРН 21. Робити презентації усно із візуальним супроводом, електронні презентації, відео-презентації, презентації в письмовій формі державною та іноземною мовами.</p>
Ключові слова	Історико-культурні ресурси, пам'ятки археології, етнографічні ресурси, біографо-соціальних ресурси, документальні пам'ятки, події ресурси, природничі ресурси, об'єкт культурної спадщини, пам'яткознавча діяльність, збереження об'єктів культурної спадщини, охорона об'єктів культурної спадщини.
Формат курсу	Очний (денний) Проведення лекцій і консультацій для кращого розуміння тем
Теми	Подано у таблиці
Підсумковий контроль, форма	Залік у кінці семестру.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Лекції, презентації, семінарські заняття, творчі індивідуальні, групові завдання, дискусія.
Необхідне обладнання	Персональний комп'ютер, проектор, фліпчарт, особисті гаджети студентів. Наявність інтернет-зв'язку.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної	Оцінювання знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою. Максимальна кількість балів при оцінюванні знань за поточну успішність становить 100 балів. При вивченні дисципліни студентам рекомендується використовувати основну та додаткову літературу, конспект лекцій, мультимедійні навчальні матеріали.

<p>діяльності)</p>	<p>Оцінювання знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою. Максимальна кількість балів при оцінюванні знань за поточну успішність становить 100 балів. При вивченні дисципліни студентам рекомендується використовувати основну та додаткову літературу, конспект лекцій, мультимедійні навчальні матеріали.</p> <p>Поточний контроль знань студентів відбувається під час проведення семінарсько-практичних занять. Модульний контроль проводиться 2 рази впродовж семестру. Оцінювання знань за навчальною дисципліною відбувається на підставі накопичених балів за результатами поточного та підсумкового контролю всіх видів згідно зі шкалою оцінювання.</p> <p>Результат роботи студента протягом семестру складається з наступних компонентів:</p> <ul style="list-style-type: none"> - результатів роботи на <i>семінарському занятті</i> (5 балів). Підсумкова кількість балів за роботу на семінарському занятті визначається як сума балів, отриманих за усні чи письмові відповіді студента (3 бали x 17 = 51 балів); - <i>двох модульних контрольних робіт</i> (20 балів x 2 = 40 балів), що проводиться за результатами вивчення частини навчального курсу (змістового модуля 1 та змістового модуля 2). - <i>самостійна робота студентів</i> упродовж семестру (макс 9 балів): <ul style="list-style-type: none"> презентація (4 бали), повідомлення, есе, (2 + 3 бали = 5 балів) . <p>Очікується, що письмові роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями і характеризуватимуться самостійністю суджень та вмінням робити власні висновки. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для незарахування викладачем, незалежно від масштабу плагіату, обману.</p> <p>Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем, виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студент заохочується до використання також й іншої літератури, якої немає серед рекомендованих.</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>
<p>Питання до заліку.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Чинники впливу на стан та розвиток історико-культурних ресурсів України. 2. Історико-культурні туристичні ресурси Львівської області. 3. Петриківський розпис – українське декоративно-орнаментальне малярство. 4. Класифікації історико-культурних ресурсів України. 5. Класифікація об'єктів археологічної спадщини. 6. «Стоянка» як тип археологічної пам'ятки. 7. Пам'ятки садово-паркового мистецтва як об'єкти національної культурної спадщини. 8. Найдавніших парковий ансамбль України. 9. Найдавніші рукописні книги. 10. Дати визначення поняттям, історико-культурні ресурси,

	<p>культурна спадщина.</p> <ol style="list-style-type: none"> 11. Археологічний культурний шар. 12. Школи традиційного народного мистецтва. 13. Фестивалі Львова. 14. Особливості народної архітектури. 15. Традиції писанкарства регіону (на ваш вибір) України. 16. Центри народного мистецтва. 17. Біографо-соціальні ресурси. 18. Етнографічні ресурси. 19. Категорії подієвих історико-культурних ресурсів. 20. Сорочинський ярмарок – об’єкт нематеріальної спадщини, унікальний фольклорний спадок України. 21. Національна кухня, як важлива складова історико-культурного потенціалу. 22. Національне вбрання, як важлива складова історико-культурного потенціалу. 23. Козацьке бойове мистецтво як об’єкт культурної спадщини. 24. Автентичні монументальні твори. 25. Дерев’яна архітектура, як важлива складова історико-культурного потенціалу. Особливості дерев’яного сакрального будівництва. 26. Нематеріальні історико-культурні ресурси. 27. Фактори формування та використання туристських ресурсів України. 28. Землі історико-культурного призначення. 29. Історико-культурні туристські ресурси: поняття та склад. 30. Характеристика основних складників історико-культурних ресурсів. 31. Історичні пам’ятки пов’язані з визначними подіями в історії України. 32. Архітектурні ансамблі Києво-Печерської Лаври. 33. Історико-архітектурні та історико-культурні заповідники і музеї. 34. Особливості скульптурного мистецтва. 35. Історико-культурні та туристсько-рекреаційні ресурси Карпат. 36. Проблеми залучення історико-культурних ресурсів до туристсько-рекреаційної діяльності. 37. Етнографічні особливості території та місця пов’язані з життям та діяльністю видатних людей. 38. Основні історико-культурні об’єкти України: територіальний аспект. 39. Особливості залучення до туристської та рекреаційної сфери парків пам’яток садово-паркового мистецтва та дендрологічних парків. 40. Центри ткацтва та килимарства.
<p>Опитування</p>	<p>Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано після вивчення курсу</p>

Схема курсу

Тиждень	Тема занять	Форма діяльності та обсяг годин	Термін виконання
Змістовний модуль 1.			
1.	Тема 1. Вступ до курсу.	Лекції – 2 год, самостійна робота – 2 год	
2. 3.	Тема 2. Історичні ресурси.	Лекції – 2 год, семінарське заняття – 2 год, самостійна робота – 6 год	
4. 5.	Тема 3. Археологічні ресурси	Лекції – 2 год, семінарське заняття – 2 год, самостійна робота – 6 год	
6. 7. 8.	Тема 4. Пам'ятники містобудування й архітектури.	Лекції – 2 год, семінарське заняття – 4 год, самостійна робота – 6 год	
9. 10. 11.	Тема 5. Історико-культурні ресурси садово-паркового мистецтва. Ландшафтні території України, що мають історичну цінність	Лекції – 2 год, семінарське заняття – 4 год, самостійна робота – 6 год	
12. 13.	Тема 6. Документальні пам'ятники.	Лекції – 2 год, семінарське заняття – 2 год, самостійна робота – 4 год	
14. 15. 16.	Тема 7. Історико-культурні ресурси монументального, образотворчого, декоративно-прикладного й інших видів мистецтва.	Лекції – 2 год, семінарське заняття – 4 год, самостійна робота – 6 год	
17.	Модульна контрольна робота	Практичне заняття – 2 год.	
Змістовний модуль 2.			
18. 19. 20.	Тема 8. Етнографічні ресурси.	Лекції – 2 год, семінарське заняття – 4 год, самостійна робота – 6 год	
21. 22.	Тема 9. Біографо-соціальні ресурси.	Лекції – 2 год, семінарське заняття – 4 год, самостійна робота – 6 год	
23. 24. 25.	Тема 10. Події історико-культурні ресурси.	Лекції – 2 год, семінарське заняття – 4 год, самостійна робота – 6 год	

26. 27.	Тема 11. Історико-культурні об'єкти України включені до Списку Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО.	Лекції – 2 год, семінарське заняття – 2 год, самостійна робота – 4 год	
28. 29.	Тема 12. Національний конкурс «7 чудес України».	Лекції – 2 год, семінарське заняття – 2 год, самостійна робота – 2 год	
30.	Модульна контрольна робота	Практичне заняття – 2 год.	